

Introducció als Computadors

Tema 8: Unitat de Procés General (UPG)

<http://personals.ac.upc.edu/enricm/Docencia/IC/IC8a.pdf>

Enric Morancho
(enricm@ac.upc.edu)

Departament d'Arquitectura de Computadors
Facultat d'Informàtica de Barcelona
Universitat Politècnica de Catalunya

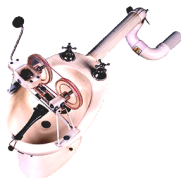
UNIVERSITAT POLITÈCNICA DE CATALUNYA
BARCELONATECH

Facultat d'Informàtica de Barcelona

2020-21, 1er quad.

Presentació publicada sota llicència Creative Commons 4.0

PPE's vs. UPG, específic vs. genèric

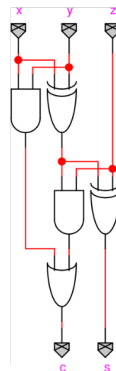
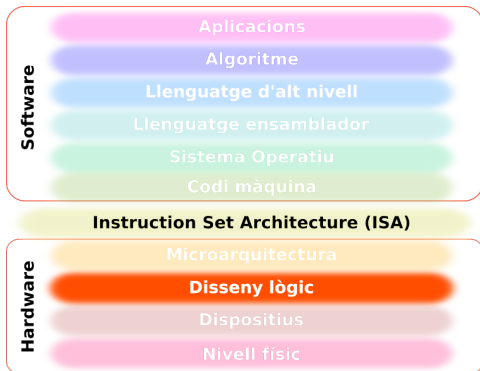

[1]

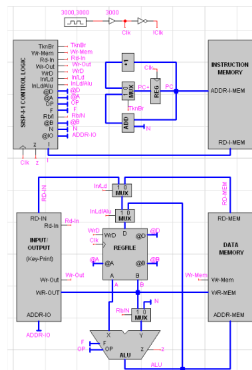
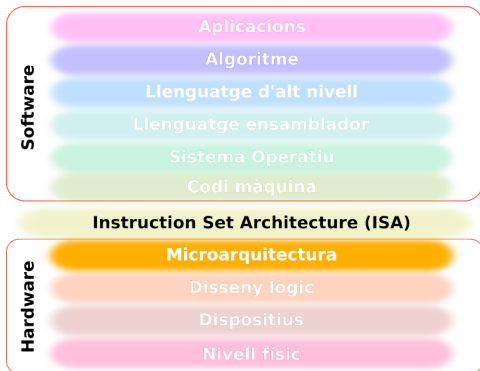

[2]

- Introducció
  - Unitat aritmètico-lògica (*Arithmetic-Logic Unit*, ALU)
  - Banc de registres (*Register file*, REGFILE, RF)
  - Unitat de Procés General (UPG)
  - Accions a la UPG
  - Del codi en llenguatge C al graf d'estats de la UC (sense E/S)
  - Exercicis
  - Conclusions

Full-Adder implementat amb 5 portes lògiques

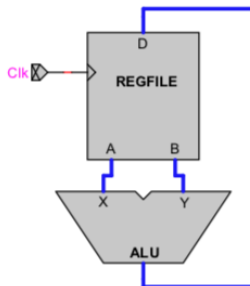

Microarquitectura del processador que dissenyarem a IC

	Tema							
	7	8	9	10	11	12	13	14
Unitat de Control	UCE	UCE	UCE	UCG	UCG	UCG	UCG	UCG
Unitat de Procés	UPE	UPG	UPG	UPG	UPG	UPG	UPG	UPG
Entrada/Sortida	-	-	IO	IO	IO	IO	IO	IO
Memòria RAM	-	-	-	-	MEM	MEM	MEM	MEM
Harvard unicycle	-	-	-	-	-	✓	-	-
Harvard multicicle	-	-	-	-	-	✓	-	-
Von Neumann	-	-	-	-	-	-	✓	✓
Lleng. <i>assembler</i>	-	-	-	✓	✓	✓	✓	✓

- Al tema 7 dissenyarem UPs i UCs específiques per a cada problema
- En aquest tema dissenyarem una UP general
  - La utilitzarem a tots els problemes
    - UPG: Unitat de Procés General
    - Serà el component central del computador que farem a IC
  - Continuarem necessitant una UC específica per a cada problema
- Amb la nostra experiència, la UPG necessitarà:
  - Registres
  - CLC's per a realitzar càlculs aritmètico-lògics
  - La capacitat de modificar dinàmicament les interconnexions entre els registres i els CLC's
  - Comunicar-se amb l'exterior

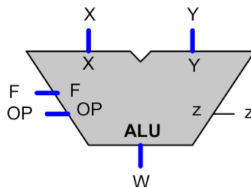
- A la UPG diferenciarem dos grans blocs
  - Banc de registres (REGFILE)
    - CLS que conté els registres
  - Unitat aritmètico-logicala (ALU)
    - CLC que realitza els càlculs
- La UPG operarà dos registres i guardarà el resultat a un registre
  - Per decisió de dissey, cada cicle la UPG només podrà fer un càlcul

- Introducció
- Unitat aritmètico-lògica (*Arithmetic-Logic Unit*, ALU)
- Banc de registres (*Register file*, REGFILE, RF)
- Unitat de Procés General (UPG)
- Accions a la UPG
- Del codi en llenguatge C al graf d'estats de la UC (sense E/S)
- Exercicis
- Conclusions

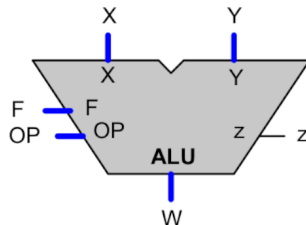
- CLC que implementa totes les operacions aritmètico-lògiques
- Entrades:
  - 2 operands de 16 bits: X i Y
  - 2 bussos OP (de 2 bits) i F (de 3 bits)
    - Codifiquen l'operació a realitzar
- Sortides:
  - resultat de 16 bits: W
  - bit z (zero)
    - $z = 1 \iff W = 0x0000$
- Encapsulat:

Description:

The 16-bit output W is the result of an arithmetic/logic operation (AL), a comparison (CMP) or an other action (MISC), applied to the 16-bit inputs X and Y . The type of operation is selected by the 2-bit input OP and by the 3-bit input F .

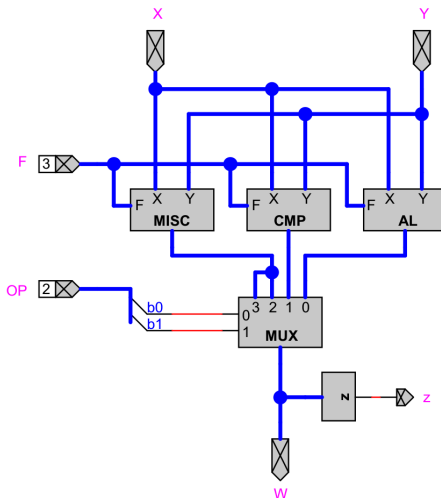
F	OP = 11	OP = 10	OP = 01	OP = 00
000	---	X	CMPLT(X, Y)	AND(X, Y)
001	---	Y	CMPLE(X, Y)	OR(X, Y)
010	---	---	---	XOR(X, Y)
011	---	---	CMPEQ(X, Y)	NOT(X)
100	---	---	CMPLTU(X, Y)	ADD(X, Y)
101	---	---	CMPLEU(X, Y)	SUB(X, Y)
110	---	---	---	SHA(X, Y)
111	---	---	---	SHL(X, Y)

If the ALU performs a comparison the result can be true or false. If the result is true then $W(b_0) = 1$ else $W(b_0) = 0$. Moreover, $W(b_i) = 0$ for $i = 1$ to 15. The 1-bit output z indicates when the output W is a vector of 16 zeroes.

- No heu de memoritzar els codis F i OP , als parcials us subministrem un xuletari amb aquesta informació així com alguns esquemes lògics
  - <https://personals.ac.upc.edu/enricm/Docencia/IC/chuletario8.pdf>
  - <https://atenea.upc.edu/mod/resource/view.php?id=1673034>

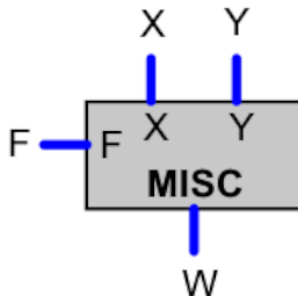
- ALU implementada mitjançant disseny modular multinivell

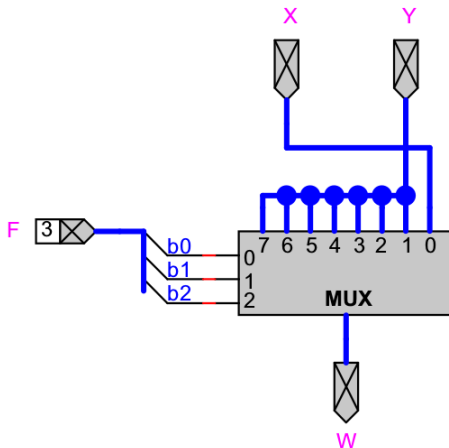
Description:

The 16-bit output W is the function chosen by the 3-bit selection input F, applied to the 16-bit inputs X and Y. The functions are:

F	W
----	-----
000	X
001	Y
010	---
011	---
100	---
101	---
110	---
111	---

- Posteriorment hi afegirem més funcionalitats

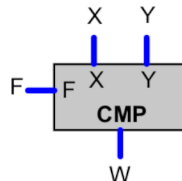

- El resultat TRUE es codifica amb 0x0001
  - $z = 0$
  - **El bit z no segueix el conveni típic per representar booleans**
- El resultat FALSE es codifica amb 0x0000
  - $z = 1$

Description:

The 16-bit output W has only two possible values as the result of a comparison: true or false. True is coded as $W(b0) = 1$ and false as $W(b0) = 0$. For all the cases $W(bi) = 0$ for $i = 1$ to 15. The type of comparison and the consideration of the 16-bit inputs X and Y as signed or as unsigned integers is chosen by the 3-bit selection input F according to the next table:

F	W	CMPxx(X, Y)	Name
000	$X_s < Y_s$	CMPLT(X, Y)	Less Than (Signed)
001	$X_s \leq Y_s$	CMPLE(X, Y)	Less than or Equal (Signed)
010	---	---	---
011	$X == Y$	CMPEQ(X, Y)	Equal
100	$X_u < Y_u$	CMPLTU(X, Y)	Less Than Unsigned
101	$X_u \leq Y_u$	CMPLEU(X, Y)	Less than or Equal Unsigned
110	---	---	---
111	---	---	---

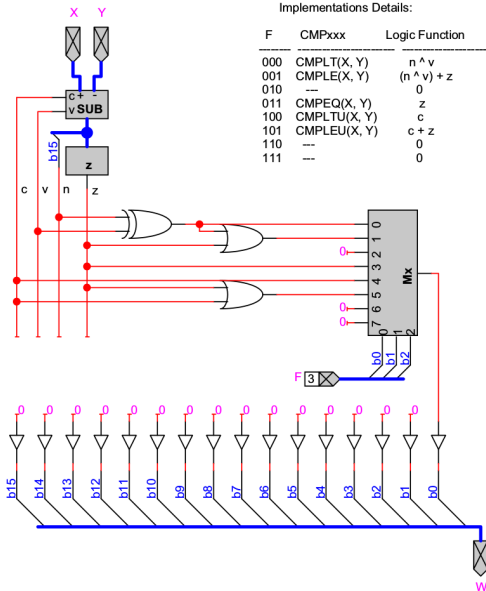

ALU: implementació bloc CMP

Implementations Details:

F	CMPxxx	Logic Function
000	CMPLT(X, Y)	$n \wedge v$
001	CMPLE(X, Y)	$(n \wedge v) + z$
010	---	0
011	CMPEQ(X, Y)	z
100	CMPLTU(X, Y)	c
101	CMPLEU(X, Y)	$c + z$
110	---	0
111	---	0

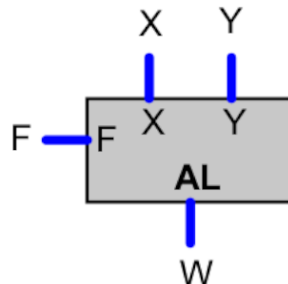

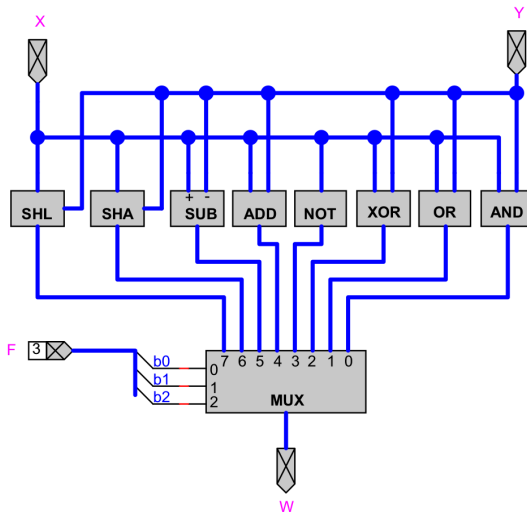
Description:

The 16-bit output W is the arithmetic or logic function chosen by the 3-bit selection input F, applied to the 16-bit inputs X and Y.

The functions are:

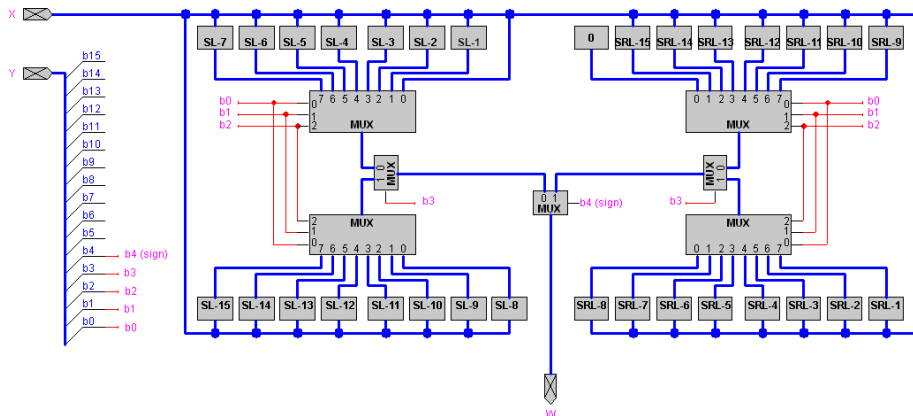
F	W
-----	-----
000	AND (X, Y)
001	OR (X, Y)
010	XOR(X, Y)
011	NOT (X)
100	ADD (X, Y)
101	SUB (X, Y)
110	SHA (X, Y)
111	SHL (X, Y)

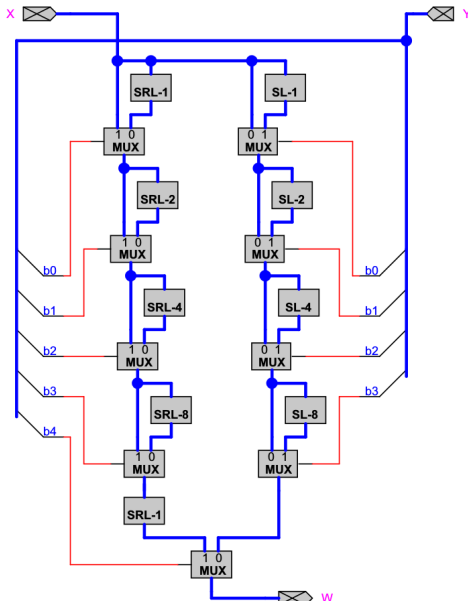
- Desplaçament (*shift*) aritmètic (SHA) i lògic (SHL) a dreta o esquerra
  - Es diferencien als desplaçaments a la dreta
    - SHL posa "0" als bits de més pes
    - SHA replica bit de més pes
- Els 5 bits baixos de Y codifiquen, en Ca_2 , quants bits cal desplaçar
  - $-16 \leq shift \leq 15$
  - Si $shift > 0 \implies$ desplaçar X a l'esquerra $shift$ posicions
  - Si $shift < 0 \implies$ desplaçar X a la dreta $|shift|$ posicions
    - Anàleg a l'aritmètica on $n \cdot 2^{-5} = n/2^5$
- Exemples SHA(X,Y) / SHL(X,Y):
  - SHL($0x8CEF$, $0xAAFE$) = $0x233B$
    - $0xAAFE = (1010\ 1010\ 1111\ 1110)_2 \implies shift = (11110_2)_s = -2$
    - $0x8CEF = (1000\ 1100\ 1110\ 1111)_2 \rightsquigarrow (0010\ 0011\ 0011\ 1011)_2 = 0x233B$
  - SHA($0x840C$, $0xA631$) = $0xFFFF$ ($shift = (10001_2)_s = -15$)
  - SHA($0x0F03$, $0x5AEE$) = $0xC000$ ($shift = (01110_2)_s = +14$)

ALU: primera aproximació al bloc SHL

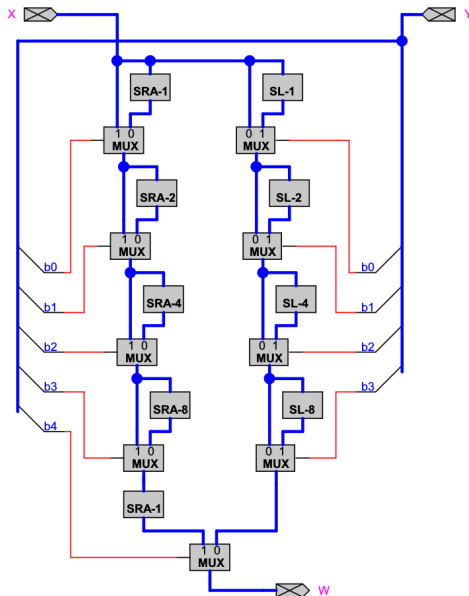

- Calcula els 32 possibles resultats ($-16 \leq shift \leq 15$)
- Un arbre de multiplexors amb 3 nivells selecciona el resultat sol·licitat
- Anàleg per SHA
  - Canviant SRL per SRA i tractament del cas $shift=-16$
- Intentarem una altra implementació amb menys recursos

- Idea: Descomponem el desplaçament *shift* en una sèrie de desplaçaments que siguin potències de 2
- Exemple: desplaçar +11 és equivalent a desplaçar +1, +2 i +8
- La codificació en Ca2 de *shift* ens dona aquesta descomposició

- Anàleg al bloc SHL
- Canvia blocs SRL per SRA

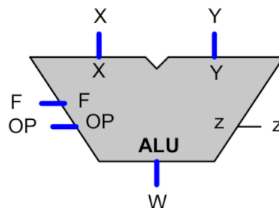
Exercici: quins resultats calcula l'ALU?

Description:

The 16-bit output W is the result of an arithmetic/logic operation (AL), a comparison (CMP) or an other action (MISC), applied to the 16-bit inputs X and Y. The type of operation is selected by the 2-bit input OP and by the 3-bit input F.

F	OP = 11	OP = 10	OP = 01	OP = 00
000	---	X	CMPLT(X, Y)	AND(X, Y)
001	---	Y	CMPLE(X, Y)	OR(X, Y)
010	---	---	---	XOR(X, Y)
011	---	---	CMPEQ(X, Y)	NOT(X)
100	---	---	CMPLTU(X, Y)	ADD(X, Y)
101	---	---	CMPLEU(X, Y)	SUB(X, Y)
110	---	---	---	SHA(X, Y)
111	---	---	---	SHL(X, Y)

If the ALU performs a comparison the result can be true or false. If the result is true then $W(b_0) = 1$ else $W(b_0) = 0$. Moreover, $W(b_i) = 0$ for $i = 1$ to 15. The 1-bit output z indicates when the output W is a vector of 16 zeroes.

F	OP	X	Y	W	z
010	00	0xFA12	0xEDAC		
110	00	0x97AB	0xEEF2		
111	00	0x97AB	0xEEF2		
001	10	0x812D	0x27BF		
000	01	0xFBE6	0xBD56		

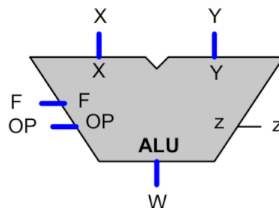
Exercici: quins resultats calcula l'ALU?

Description:

The 16-bit output W is the result of an arithmetic/logic operation (AL), a comparison (CMP) or an other action (MISC), applied to the 16-bit inputs X and Y. The type of operation is selected by the 2-bit input OP and by the 3-bit input F.

F	OP = 11	OP = 10	OP = 01	OP = 00
000	---	X	CMPLT(X, Y)	AND(X, Y)
001	---	Y	CMPLE(X, Y)	OR(X, Y)
010	---	---	---	XOR(X, Y)
011	---	---	CMPEQ(X, Y)	NOT(X)
100	---	---	CMPLTU(X, Y)	ADD(X, Y)
101	---	---	CMPLEU(X, Y)	SUB(X, Y)
110	---	---	---	SHA(X, Y)
111	---	---	---	SHL(X, Y)

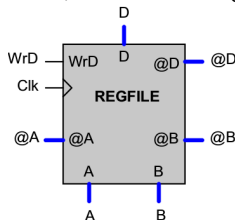
If the ALU performs a comparison the result can be true or false. If the result is true then $W(b_0) = 1$ else $W(b_0) = 0$. Moreover, $W(b_i) = 0$ for $i = 1$ to 15. The 1-bit output z indicates when the output W is a vector of 16 zeroes.

F	OP	X	Y	W	z
010	00	0xFA12	0xEDAC	0x17BE	0
110	00	0x97AB	0xEEF2	0xFFFE	0
111	00	0x97AB	0xEEF2	0x0002	0
001	10	0x812D	0x27BF	0x27BF	0
000	01	0xFBE6	0xBD56	0x0000	1

- Introducció
- Unitat aritmètico-lògica (*Arithmetic-Logic Unit*, ALU)
- Banc de registres (*Register file*, REGFILE, RF)
- Unitat de Procés General (UPG)
- Accions a la UPG
- Del codi en llenguatge C al graf d'estats de la UC (sense E/S)
- Exercicis
- Conclusions

- CLS que gestiona els registres de la UPG
  - Per decisió de disseny, tindrà 8 registres
    - Els anomenarem R0, R1,... R7
    - Necessitarem 3 bits per a identificar els registres
- Entrades:
  - 2 identificadors dels registres a llegir (de 3 bits cadascun): @A, @B
  - 1 bit de escriptura: WrD
  - 1 identificador de registre a modificar (de 3 bits): @D
  - 1 bus D (de 16 bits) amb la dada a escriure (si WrD=1) quan es produeixi el pols ascendent de rellotge
- Sortides:
  - 2 busos de 16 bits, A i B, amb el contingut dels registres @A i @B
- Encapsulat:

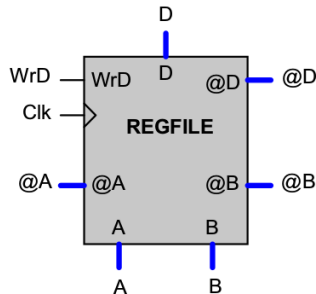

Description:

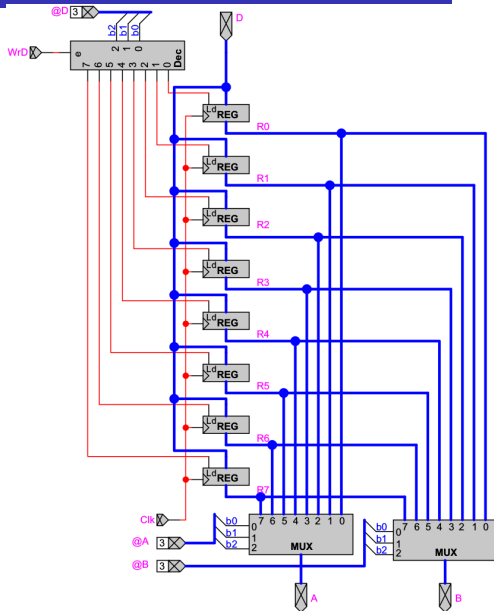
Register file with 8 16 Bit-wide registers with 2 read ports, A and B, and 1 write port D. @A, @B and @D are the 3-bit addresses of ports A, B and D respectively. If WrD = 1 the port D is written into Register @D when the Clk binary input changes from 0 to 1.

A and B are the contents of Registers @A and @B.

For simulation purposes, a display of the contents of each register is available.

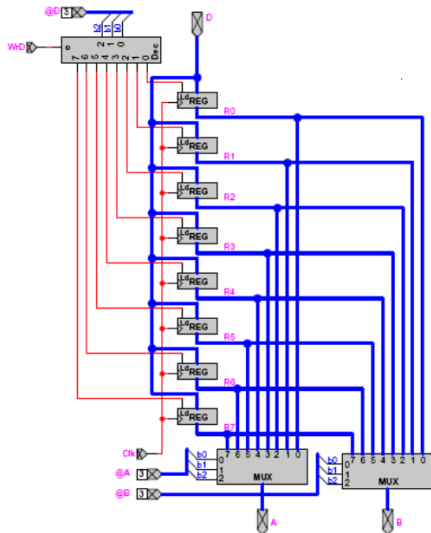

Banc de registres: implementació

- WrD està connectada a l'entrada *enable* d'un descodificador
  - Si WrD val "0", totes les sortides del descodificador valdran 0
    - Com aquestes sortides són els senyals de càrrega dels registres, al final d'aquest cicle cap registre canviarà de valor
  - Si WrD val "1", únicament una sortida del descodificador valdrà 1
    - La corresponent al registre @D
    - Aquest registre tindrà el senyal de càrrega a "1"
    - Al final d'aquest cicle, s'emmagatzemarà al registre @D el valor que hi hagi al bus D

Exercici: omplir cronograma

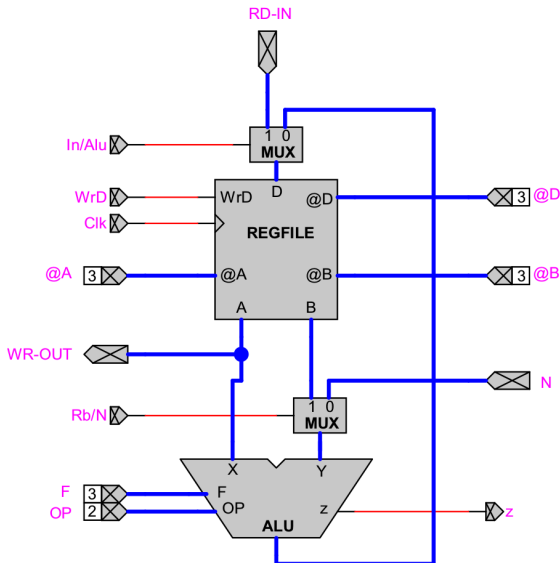

ciclo	c	c+1	c+2	c+3
clk				
Wrd				
@0	011	001	100	110
D	0x0020	0x0020	0x0021	0x00105
@A	001	011	011	100
@B	011	111	001	111
R0	0x0031			
R1	0x0000			
R2	0x0001			
R3	0x001B			
R4	0xFF01			
R7	0x0000			
A	0x0000			
B	0x001B			

- Introducció
- Unitat aritmètico-lògica (*Arithmetic-Logic Unit*, ALU)
- Banc de registres (*Register file*, REGFILE, RF)
- **Unitat de Procés General (UPG)**
- Accions a la UPG
- Del codi en llenguatge C al graf d'estats de la UC (sense E/S)
- Exercicis
- Conclusions

- A més de la ALU i del RF, la UPG es podrà comunicar amb l'exterior
  - Tindrà bus d'entrada RD-IN de 16 bits
    - El seu valor es podrà emmagatzemar a un registre
  - Tindrà un bus de sortida WR-OUT de 16 bits
    - Hi enviarem el contingut del registre @A
- També podrem definir l'operand Y de la ALU sense passar pel RF
  - "Valor immediat"
  - Útil per introduir valors constants a la UPG
    - No malbaratarem registres per emmagatzemar valors constants
  - La UPG tindrà un bus d'entrada N de 16 bits
- Caldran multiplexors abans de les entrades D del RF i Y de la ALU
  - Amb els seus senyals de control
    - El nom del senyal de control d'un multiplexor seguirà un conveni

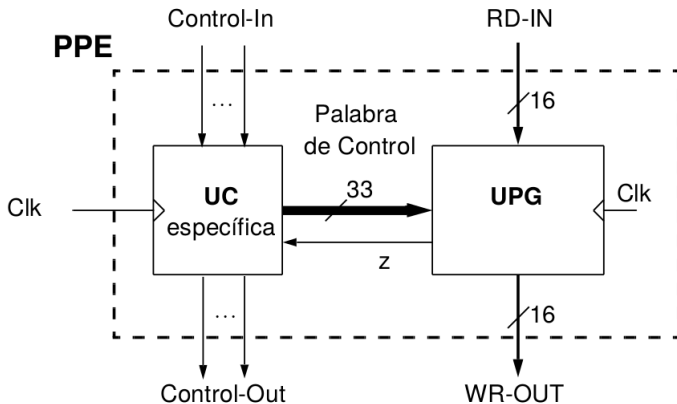

- Entrades:

- De control (paraula de control):
  - 33 bits (3+3+1+2+3+1+3+1+16)

@A			@B			Rb/N	OP	F			In/Alu	@D			WrD	N (hexa)			
x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	X	X	X	X

- De dades:
  - Bus RD-IN de 16 bits
- Sortides:
  - De control (paraula de condició):
    - 1 bit (z)
  - De dades:
    - Bus WR-OUT de 16 bits

- Introducció
- Unitat aritmètico-lògica (*Arithmetic-Logic Unit*, ALU)
- Banc de registres (*Register file*, REGFILE, RF)
- Unitat de Procés General (UPG)
- **Accions a la UPG**
- Del codi en llenguatge C al graf d'estats de la UC (sense E/S)
- Exercicis
- Conclusions

- Classificarem les accions que pot fer la UPG en un cicle:
  - ① Accions aritmètico-lògiques i comparacions de dos operands
  - ② Accions aritmètico-lògiques d'un operand
  - ③ Accions de moviment
  - ④ Accions d'entrada de dades
  - ⑤ Accions de sortida de dades
- Cada acció tindrà associada una paraula de control
  - 33 bits
  - Per comoditat, assignarem un mnemotècnic a cada acció
    - "011 101 1 00 100 0 110 1 XXXX" vs. "ADD R6, R3, R5"
    - Està compostat pel nom de l'acció i els registres implicats
    - És la llavor del llenguatge màquina amb el que programarem la UPG

1.- Accions aritmètico-lògiques i comparacions de dos operands

- És possible realitzar 12 tipus de càlculs
  - Nom del càlcul:
    - Aritmètico-lògics: AND, OR, XOR, ADD, SUB, SHA, SHL
    - Comparacions: CMPLT, CMPLE, CMPEQ, CMPLTU, CMPLEU
  - Operen amb dos registres font i el resultat es guarda a un registre destí
    - Als mnemotècnics, primer indicarem el registre destí
    - El registre destí també pot ser un dels registres font
  - Si el segon operand és un valor immediat (entra pel bus *N*), afegirem una *I* al mnemotècnic
- Exemples:
  - $\text{ADD R7, R1, R2} \rightsquigarrow \text{R7} = \text{R1} + \text{R2}$
  - $\text{SUBI R3, R6, 0xA314}$ (constant en hexa) $\rightsquigarrow \text{R3} = \text{R6} - 0xA314$
  - XORI R3, R3, -1 (constant en decimal) $\rightsquigarrow \text{R3} = \text{R3} \oplus 0xFFFF$

2.- Accions aritmètico-lògiques d'un operand

- Operació NOT bit a bit (*bitwise*)
- Exemple:
  - NOT R3, R5 $\rightsquigarrow$ R3 = !R5

3.- Accions de moviment

- Copiar el valor d'un registre sobre un altre o inicialitzar un registre amb un valor
  - MOVE R3, R2 $\rightsquigarrow$ R3 = R2
  - MOVEI R5, 0x14 (constant en hexa) $\rightsquigarrow$ R5 = 0x0014
  - MOVEI R5, -2 (constant en decimal) $\rightsquigarrow$ R5 = 0xFFFF

4.- Accions d'entrada de dades

- Assignar a un registre el valor que hi ha al bus RD-IN
- L'assignació es realitza al final de cicle
- Exemple:
  - IN R3

5.- Accions de sortida de dades

- Mostrar pel bus de sortida WR-OUT el valor d'un registre
- El valor està disponible des de l'inici de cicle (un cop transcorregut el T_p del banc de registres)
- Exemple:
  - OUT R2

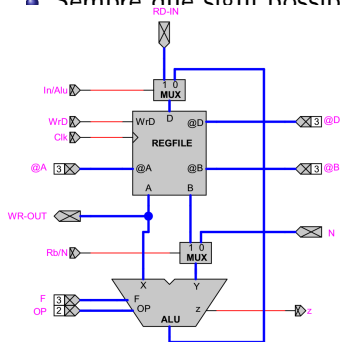

- Accions que no modifiquem cap registre destí
  - Exemple: ADD -, R2, R3
  - Només actualitzen el bit z
  - El bit de control *WrD* tindrà el valor "0"
- NOP - *No operation*
  - Deixa passar un cicle sense modificar l'estat de la UPG
  - Exemple: NOP
  - El bit de control *WrD* tindrà el valor "0"
- Accions en paral·lel
  - És possible realitzar algunes parelles d'accions al mateix cicle
    - IN R3 || OUT R4
    - ADD R3, R4, R5 || OUT R4
    - ADD -, R4, R7 || IN R5
  - Altres combinacions **NO** es podran fer al mateix cicle
    - UPG només pot llegir 2 registres, escriure'n un i fer un càlcul per cicle
    - ADD R3, R4, R5 $\nparallel$ OUT R1 (caldrà llegir 3 regs)
    - ADD R3, R4, R7 $\nparallel$ IN R5 (caldrà escriure 2 regs)
    - ADD R3, R4, R7 $\nparallel$ NOT R2, R5 (caldrà fer dos càlculs amb l'ALU)

Exercici: mnemotècnic i paraula de control

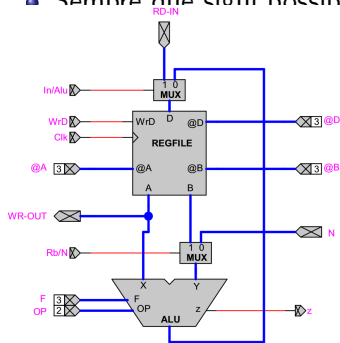

- Cal saber passar del mnemotècnic a la paraula de control i a l'inrevés
- Sempre que sigui possible, poseu x a la paraula de control

Mnemotécnicos	Palabra de Control de 33 bits											
	@A	@B	Rb/N	OP	F	In/Alu	@D	WrD	N (hexa)			
ADD R6, R3, R5	0 1 1	1 0 1	1 0 0	1 0 0	0 1 1	0 1 1	0 1 1	1	X	X	X	X
	0 0 1	1 0 1	1 0 1	1 0 1	0 0 1	1 1	1		X	X	X	X
ADDI R7, R1, -1												
	0 1 1	x x x	0 0 0	0 0 0	0 0 1	0 1	F	F	0	0		
NOT R4, R2												
	1 0 1	x x x	x 1 0	0 0 0	0 0 0	1	X	X	X	X		
MOVEI R3, 0XFA02												
	x x x	x x x	x x x	x x x	1 0 1	0 1	X	X	X	X		
OUT R4												
	0 1 1	x x x	0 0 0	0 0 0	x x x	0 8	0 0	0				
NOP												
	1 0 0	x x x	x x x	x x x	1 0 1	0 1	X	X	X	X		

- Cal saber passar del mnemotècnic a la paraula de control i a l'inrevés
- Sempre ^{PD-JN}que sigui possible, poseu x a la paraula de control

		Palabra de Control de 33 bits											
Mnemotécnicos		@A	@B	RbN	OP	F	In/Alu	@D	WrD	N (hexa)			
ADD	R6, R3, R5	0 1 1	1 0 1	1	0 0	1 0 0 0	1 1 0 1	1	X X X X				
CMPL <u>E</u>	R3, R1, R5	0 0 1	1 0 1	1	0 1	1 0 1 0	0 0 1 1	1	X X X X				
ADDI	R7, R1, -1	0 0 1	x x x	0	0 0	1 0 0 0	1 1 1 1	1	F F F F				
ANDI	R2, R3, 0xFF00	0 1 1	x x x	0	0 0	0 0 0 0	0 0 1 0	1	F F 0 0				
NOT	R4, R2	0 1 0	x x x	x	0 0	0 1 1 0	1 0 0 1	1	X X X X				
MOVE	R1, R5	1 0 1	x x x	x	1 0	0 0 0 0	0 0 0 1	1	X X X X				
MOVEI	R3, 0xFA02	x x x	x x x	0	1 0	0 0 1 0	0 0 1 1	1	F A 0 2				
IN	R2	x x x	x x x	x	x x	x x x x	1 0 1 0	1	X X X X				
OUT	R4	1 0 0	x x x	x	x x	x x x x	x x x x	0	X X X X				
ANDI	-, R3, 0x8000	0 1 1	x x x	0	0 0	0 0 0 0	x x x x	0	8 0 0 0				
NOP		x x x	x x x	x	x x	x x x x	x x x x	0	X X X X				
IN	R2 // OUT R4	1 0 0	x x x	x	x x	x x x x	1 0 1 0	1	X X X X				

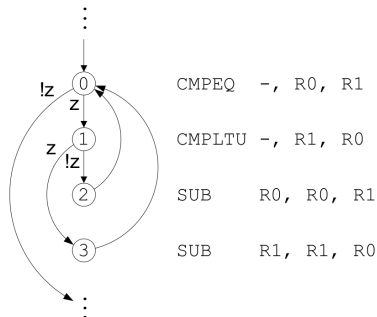
- Introducció
- Unitat aritmètico-lògica (*Arithmetic-Logic Unit*, ALU)
- Banc de registres (*Register file*, REGFILE, RF)
- Unitat de Procés General (UPG)
- Accions a la UPG
- Del codi en llenguatge C al graf d'estats de la UC (sense E/S)
- Exercicis
- Conclusions

- Dividirem el codi C en accions que es puguin fer a la UPG en un cicle
  - Cada acció serà un node del graf d'estats de la UC
- Indicarem les transicions entre estat
  - Codi seqüencial
    - Transicions incondicionals, independents del bit z
    - Accions en el mateix ordre que en el codi C
  - Codi condicional (ruptures de seqüència)
    - El bit z determinarà quin és el següent estat

- Donades les limitacions de la UPG, és possible que calgui reescriure les comparacions del codi C al transformar-les en accions de la UPG
  - La UPG només té accions per comparacions tipus $=$, $<$, $\leq$
    - $A \neq B \iff !(A = B)$
    - $A > B \iff !(A \leq B) \iff B < A$
    - $A \geq B \iff !(A < B) \iff B \leq A$
  - Si un operand és constant, s'ha d'encaminar per l'entrada Y de la ALU
    - $constant < A \iff !(A \leq constant)$
    - $constant \leq A \iff !(A < constant)$
- Cal determinar el valor z adient per a cada transició del graf
  - $z = 0 \iff$ el resultat de la comparació feta a la UPG és TRUE
  - $z = 1 \iff$ el resultat de la comparació feta a la UPG és FALSE
  - z **no es comporta com el conveni típic per a booleans**

- Crearem el graf d'estats a partir del codi C
  - Assumint que els nombres estan a R0 i R1
  - Dades de tipus natural

```
while (R0 != R1) {  
    if (R0 > R1) R0 = R0 - R1;  
    else R1 = R1 - R0;  
}
```


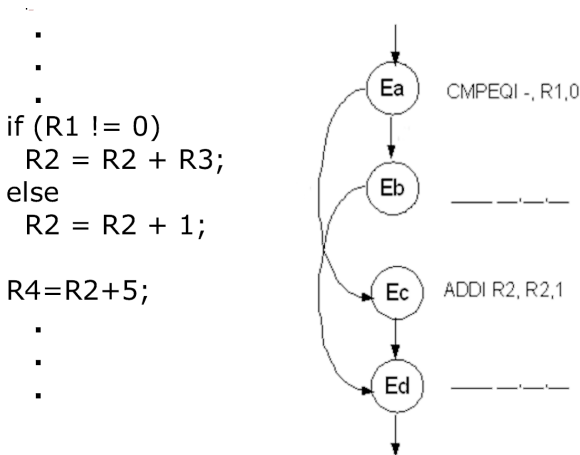
- Cada node del graf d'estats representa una acció a executar a la UPG
  - La sortida serà el mnemotècnic o els 33 bits de la paraula de control
- El bit z permet implementar condicionals i bucles a la UC

- És possible diverses accions provoquin el mateix canvi d'estat a la UPG
- Exemples:
  - Inicialitzar R1 a 0
    - $\text{MOVEI R1, 0} \equiv \text{XOR R1, R1, R1} \equiv \text{SUB R1, R1, R1}$
 $\text{ANDI R1, R1, 0} \equiv \text{SHLI R1, R1, -16}$
  - Copiar R2 sobre R1
    - $\text{MOVE R1, R2} \equiv \text{ADDI R1, R2, 0} \equiv \text{SUBI R1, R2, 0}$
 $\text{ANDI R1, R2, 0xFFFF} \equiv \text{ORI R1, R2, 0} \equiv \text{SHLI R2, R1, 0}$
  - Guardar a R2 el doble de R1
    - $\text{ADD R2, R1, R1} \equiv \text{SHL R2, R1, +1} \equiv \text{SHA R2, R1, +1}$
  - Incrementar en 1 R1
    - $\text{ADDI R1, R1, 1} \equiv \text{SUBI R1, R1, -1}$
  - Fer la NOT bit a bit de R4 i guardar-ho a R3
    - $\text{NOT R3, R4} \equiv \text{XORI R3, R4, 0xFFFF}$
- A UPG's més complexes, pot ser més eficient una acció que una altra

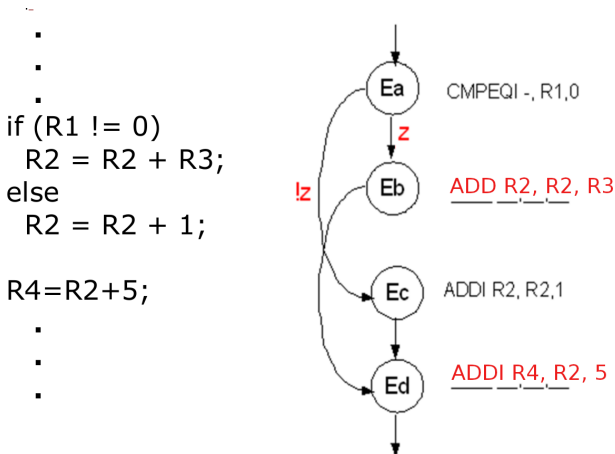

- Introducció
- Unitat aritmètico-lògica (*Arithmetic-Logic Unit*, ALU)
- Banc de registres (*Register file*, REGFILE, RF)
- Unitat de Procés General (UPG)
- Accions a la UPG
- Del codi en llenguatge C al graf d'estats de la UC (sense E/S)
- Exercicis
- Conclusions

- Completeu els mnemotècnics i les etiquetes z/!z al graf d'estats:

- Completeu els mnemotècnics i les etiquetes $z/!z$ al graf d'estats:

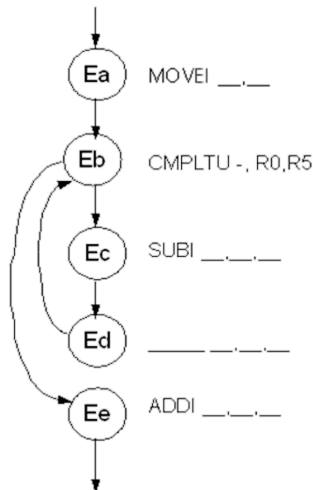
- Completeu els mnemotècnics i les etiquetes z/!z al graf d'estats:

```

▪
▪
▪
for (R0 = 0; R0 < R5; R0++)
{
    R7 = R7 - 3;
}

R6++;
▪
▪
▪

```

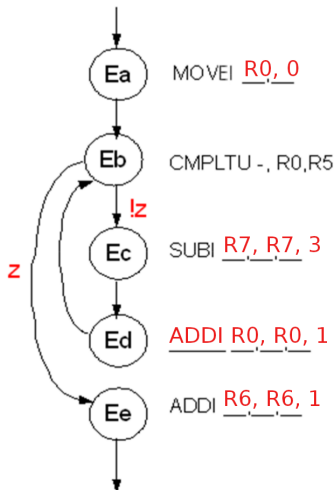

- Completeu els mnemotècnics i les etiquetes z / $!z$ al graf d'estats:

```

.
.
.
for (R0 = 0; R0 < R5; R0++)
{
    R7 = R7 - 3;
}

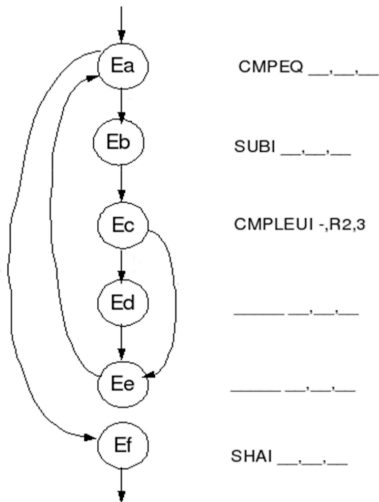
R6++;
.
.
.
    
```


- Completeu els mnemotècnics i les etiquetes z/!z al graf d'estats:

```

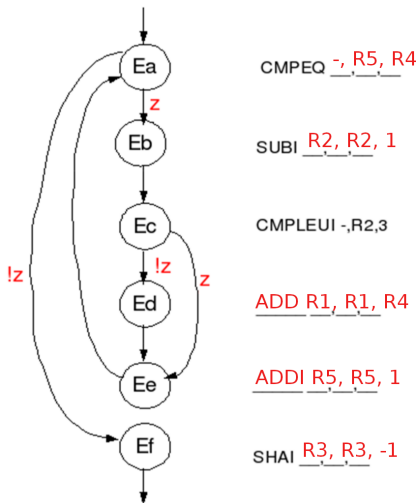
▪
▪
▪
while (R5 != R4)
{
    R2 = R2 - 1;
    if (R2 <= 3) R1 = R1 + R4;
    R5++;
}
R3 = R3 / 2;
▪
▪
▪
    
```


- Completeu els mnemotècnics i les etiquetes z/!z al graf d'estats:

```

.
.
.
while (R5 != R4)
{
    R2 = R2 - 1;
    if (R2 <= 3) R1 = R1 + R4;
    R5++;
}
R3 = R3 / 2;
.
.
.
    
```


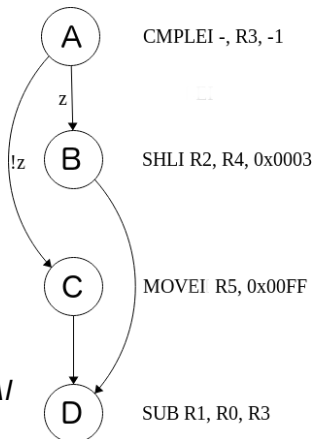
- Dibuixeu el fragment del graf d'estats de la UC que executaria aquest codi font sobre la UPG:

```
// dades de tipus enter
if (R3 > -1)
    R2 = R4 * 8;
else
    R5 = 0x00FF;
R1 = R0 - R3;
```


- Dibuixeu el fragment del graf d'estats de la UC que executaria aquest codi font sobre la UPG:

```
// dades de tipus enter
if (R3 > -1)
    R2 = R4 * 8;
else
    R5 = 0x00FF;
R1 = R0 - R3;
```


- També es podria haver utilitzat *SHAI*

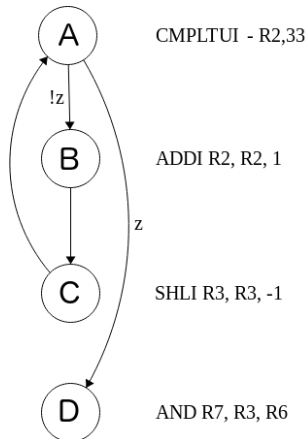
- Dibuixeu el fragment del graf d'estats de la UC que executaria aquest codi font sobre la UPG:

```
// dades de tipus natural
while (R2 < 33) {
    R2 = R2 + 1;
    R3 = R3 / 2;
}
R7 = R3 & R6; // AND bit a bit
```

- Dibuixeu el fragment del graf d'estats de la UC que executaria aquest codi font sobre la UPG:

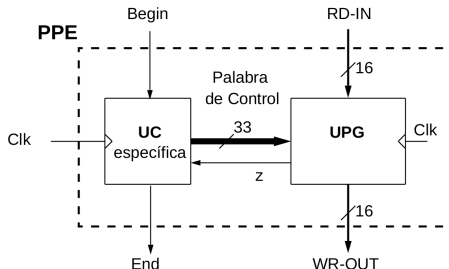
```
// dades de tipus natural
while (R2 < 33) {
    R2 = R2 + 1;
    R3 = R3 / 2;
}
R7 = R3 & R6; // AND bit a bit
```

- Useu *SHL* perquè la dada és natural

- Introducció
- Unitat aritmètico-lògica (*Arithmetic-Logic Unit*, ALU)
- Banc de registres (*Register file*, REGFILE, RF)
- Unitat de Procés General (UPG)
- Accions a la UPG
- Del codi en llenguatge C al graf d'estats de la UC (sense E/S)
- Exercicis
- **Conclusions**

- Hem creat una UPG per poder-la utilitzar a tots els problemes

- La UPG té una paraula de control amb 33 bits
- Utilitzarem mnemotècnics per representar les paraules de control
- Cal saber convertir paraules de control en mnemotècnics i a l'inrevés
- Haurem de crear el graf d'estats de la UC:
  - Cada node representa una acció a executar a la UPG
  - Les transicions indiquen en quin ordre s'executen els nodes
  - El bit z permetrà implementar condicionals i bucles
- No oblideu realitzar el qüestionari d'Atenea ET8a

Llevat que s'indiqui el contrari, les figures, esquemes, cronogrames i altre material gràfic o bé han estat extrets de la documentació de l'assignatura elaborada per Juanjo Navarro i Toni Juan, o corresponen a enunciats de problemes i exàmens de l'assignatura, o bé són d'elaboració pròpia.

- [1] (1936). Les Luthiers: Instrumentologia, [Online]. Available: <http://www.lesluthiers.com/instrumentologia.php>.
- [2] [Online]. Available: <https://www.makerfaireorlando.com/exhibits/the-one-man-band-marc-dobson/>.

Introducció als Computadors

Tema 8: Unitat de Procés General (UPG)

<http://personals.ac.upc.edu/enricm/Docencia/IC/IC8a.pdf>

Enric Morancho
(enricm@ac.upc.edu)

Departament d'Arquitectura de Computadors
Facultat d'Informàtica de Barcelona
Universitat Politècnica de Catalunya

UNIVERSITAT POLITÈCNICA DE CATALUNYA
BARCELONATECH

Facultat d'Informàtica de Barcelona

2020-21, 1er quad.

Presentació publicada sota llicència Creative Commons 4.0